

Höstraps – sortblandning

Bengt Nilsson, Svensk Raps AB

Trots det högre utsädespriset ger hybrid-sorten högst ekonomiskt utbyte. En blandning av linjesort och hybrid lyfter avkastningen i förhållande till linjesorten men det ekonomiska utbytet blir lägre än för ren hybrid.

Under en följd av år har det årligen lagts ut en försöksserie där syftet är att se om det är någon fördel att så en sortblandning med en linjesort och en hybrid i stället för att så en sort i renbestånd. Detta är en odlings-teknik som används av vissa lantbrukare. Försöksserien startade 2000 och årligen har ett försök skördats i Skåne. I och med 2006 års skörd finns sju års resultat att jämföra. Försöksplanen är enkel och innehåller en linjesort och en hybrid i renbestånd som jämförs med en utsädesblandning av linjesort och hybrid.

Sorterna som ingått har under åren varierat något. Linjesorten har varit Express 2000-2005 och Carousel 2006 och hybrid-sorten har varit Artus 2000-2002 och Banjo 2003-2006. Tidigare har Capitol ingått i renbestånd och

som blandning med Express men dessa led har utgått 2006. Utsädesmängden i de olika leden har varit 100 grobara frön/m². I leden med sortblandningen har linjesort och hybrid-sort blandats i förhållandet 50/50 respektive 75/25 grobara frön/m² av respektive sort.

Hybrid-sorten i renbestånd har inte givit högst fröskörd varje år men i medeltal för hela perioden har den lämnat 19 % högre skörd än linjesorten i renbestånd (tabell 1). Sortblandningarna har som väntat givit högre skörd än linjesorten men lägre än hybrid-sorten. Eftersom linjesorten har haft ungefär 1,5 % högre oljehalt än hybrid-jämnar skillnaderna ut sig något och i tabell 1 visas att skillnaderna mellan försöksleden minskat om man beräknar intäkten i kronor per hektar med beaktande av oljehalten. En annan faktor av betydelse är utsädespriset och om detta beaktas minskas skillnaderna ytterligare men hybrid-sorten är fortfarande det högst avkastande alternativet med 10 % högre intäkt än linjesorten och sortblandningarna hamnar mellan de båda renbestånden.

Tabell 1 Sortblandning i höstraps. OS 213, OC 214, 7 försök 2000-2006

	Fröskörd		Råfett		Intäkt		Intäkt - uts.kostnad	
	kg/ha	Rel.tal	kg/ha	Rel.tal	kr/ha	Rel.tal	kr/ha	Rel.tal
Linjesort	4166	100	1866	100	10 671	100	10 239	100
Hybrid	4951	119	2140	115	12 393	116	11 246	110
50% linjes.+ 50% hybrid	4649	112	2015	108	11 659	109	10 870	106
75% linjes.+ 25% hybrid	4533	109	1991	107	11 464	107	10 853	106

Linjesort = Carousel (Express) 100 grb frön/m²

Hybrid = Banjo (Artus) 100 grb frön/m²

Fröpris 2,25 kr/kg + 1,50 kr oljereglering

Hybridfrö = 1720 kr/enhet

Linjesort = 82 kr/kg